

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 218

Maribor, torek 25. septembra 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

V pričakovanju sklepov glavnega odbora

VELIKA VEČINA ČLANOV ŠIRŠEGA GLAVNEGA ODBORA PROTI
VELJI VUKIČEVIČU IN NJEGOVI POLITIKI.

BEograd, 25. septembra. Širši glavni odbor radikane stranke je danes nadaljeval razpravo o verifikaciji posameznih delegatov. Po daljši debati je bila odklonjena verifikacija mandatov Miloša Vukičevića, sina bivšega ministrskega predsednika ter dr. Račića in dr. Kuzmanova, kar je izzvalo živahno prerekanje med obojema skupinama.

Sledila je volitev sledečih štirih odborov: 1. Za sestavo resolucije in poročila o politični situaciji. 2. Za izpremembo statuta. 3. Izprememba programa. 4. Finančno vprašanje.

Ob pol 12. dop. se je vršila v plenumu razprava o izpremembi strankinega statuta. Popoldne pa se bo seja nadaljevala, jutri pa bo sprejeta resolucija, ki bo obsegala vse sklepe širšega glavnega odbora, ki bodo tvorili smernice za bodočo politiko radikalne stranke. Vsa znamenja kažejo, da bo moral Vukičević kapitulirati na vsej črti. Pristaši glavnega odbora zatrjujejo, da je na Vukičeviću strani razen ministrov samo še okrog 15 poslancev, dočim je večina že prešla na stran glavnega odbora.

Kongres slovanskih turistov- skih društev v Ljubljani

LJUBLJANA, 25. septembra. Danes dopoldne je bil odprt tu kongres Zveze slovanskih turistovskih društev. Navzočih je 20. poljskih, čeških, bolgarskih in jugoslovanskih delegatov. Kongres je otvoril predsednik SPD, dr. Fran Tominec, ki je očrtal delovanje organizacije od ustanovitve do danes. Goste so pozdravili tudi zastopniki državnih in civilnih oblasti. Kongres bo jutri zaključen.

Amnestija v Albaniji

FIRANA, 25. septembra. Danes je bil objavljen ukaz o obširni amnestiji za politične in navadne zločine povodom proglasitve Albanije za kraljevino.

Španski kralj in katastrofa v Madridu

LONDON, 25. septembra. Vest o požarni katastrofi v Madridu je dohitela španskega kralja v Londonu. Kralj je takoj odredil, da se nakaže za rodbine ponesrečencev iz njegovih privatnih sredstev znaten znesek. Vrh tega se je vršila danes v Londonu maša za žrtve, kateri je prisostvoval kralj z vsem svojim spremstvom.

Latinica na Turškem

LONDON, 25. septembra. Turška vlada je izdala naredbo, po kateri se sme od 1. oktobra dalje uporabljati v vseh turških šolah samo latinica.

Nezgodna potniškega letala

BUDIMPEŠTA, 25. septembra. Potniško letalo, ki vzdržuje promet na progi Budimpešta—Dunaj, je včeraj po večurnem blodenju v megli v bližini Etyeka, 28 km od Budimpešte, običalo na nekem drevesu. Pri tem sta se poškodovale obe krili, dočim so dobili potniki le neznatnejše praske po obrazu. V letalu je bila med drugimi tudi hčerka bivšega znamenitega ruskega baletnega mojstra, Cirila Nižinska.

Ulak povozil avto

Trije mrtvi, dva ranjena.

SUBOTICA, 25. septembra. Med Novim Sadom in Sremskimi Karlovcima se je pripetila včeraj zjutraj strahovita avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tri smrtno žrtve in dva težko ranjena. Beograjski potniški vlak je namreč zadel v neki avto in ga vlekel dvesto metrov seboj. V avtu, ki ga je vodil šofer Aleksander Takač, je bilo 5 oseb, ki so se peljale iz Novega Sada v Sremske Karlovice. Pri Petrovačkih pristavah je hotel avto ravno preko železniške proge, ko je nenadoma pridrvel v največji naglici potniški vlak iz Beograda, udaril z vso silo v avto, ga prevrnil in vlekel potem toliko časa s seboj, dokler se strojevodji ni posrečilo, da je ustavil vlak. Potniki so takoj prihiteli ponesrečencem na pomoč, a bilo je že prekasno. Nedaleč od avta so našli šoferja Takača mrtvega, blizu njega je ležala neka dama vsa razmesarjena, 16letni gimnazijec Pavle Balaž je umrl na potu v bolnico, dve osebi pa sta bili tako težko ranjeni, da je le malo upanja, da bi okrevale.

Povratek dr. Pernarja v Zagreb.

Po daljšem bivanju na Dunaju in Semmeringu, se je poslanec dr. Pernar, ki je bil dne 20. junija v narodni skupščini težko, ranjen in ima še sedaj eno kroglo v prsih, včeraj vrnil v Zagreb. Na Dunaju je dr. Pernar konzultiral več zdravnikov, ki so mu za enkrat še odsvetovali operacijo, ker se je pričela krogla zaraščati in trenutno ni nevarnosti, da bi vsled svoje teže prodrla dalje do srca. Stanje dr. Pernarja je zadovoljujoče in se tudi subjektivno počuti dobro.

Kaljenje nočnega miru!

O tem se je mnogo pisalo ter grajalo, a naše oblasti se ne ganejo, da bi že enkrat napravile red. Kolikor nam je znano, je policijski komisariat že meseca julija poslal na veliko županstvo, srezko poglavarstvo in mestno občino obširna poročila, da je treba v tem oziru kar najstrožje postopati, toda oblasti se ne ganejo. Gotove gostilne in turške kafeje so postale med tem časom že cele beznice, tako, da se sprehajajoče občinstvo že javno škandalizira. Radovedni smo, kedaj se bodo vendar oblasti zgani le ter napravile red. —

Žive baklje v madridskem gledališču

STARINSKO POSLOPJE GLEDALIŠČA »NOVOSTI«. — GROZOTA VSEH
GROZOT.

Gledališče »Novedades« je že tretje madridsko gledališče, ki je tekom par let zgorelo, samo da nista bila prva dva požara nič proti sedanjemu. Gledališče »Novedades« — to je gledališče novosti — je bilo zgrajeno pred 18. leti po precej starem načrtu, ker je bilo že od početka namenjeno takozvani nižji publiki. Dočim so se tekom let druga gledališča oskrbela z modernimi napravami za slučaj kake nesreče, je »Novedades« ostal, kakor je bil.

Vzrok požarne katastrofe je bil — kakor je ugotovila preiskava — kratek spoj. Ko so temo prerezali ognjeni zublj, je nastala strahovita panika. Množica z galerij — bilo je pri usodni predstavi okrog 3000 ljudi — se je vsula na stopnišča, kjer je nastala najstrašnejša gneča. Vrata so bila zaphana z v obupu podivjanimi ljudmi. Parterskim gledalcem je bilo lažje, a tudi tu je bilo dosti nesreč radi strašne gneče. Zgoreli ni nihče, pač pa so jih precej pomandrali. Ponesrečili so se tudi oni, ki so iz galerij skakali v parter.

Prvi plameni so siknili z odra. Naprav za lokaliziranje ognja ni bilo in se je požar naglo razširil navzgor po lesenih stebrih in tramovih najprej na spodnji — oderski strani, potem pa naokrog. Ogromno gledališče je predstavljalo ognjeno jezero in ognjeno nebo. Vmes je pa nesrečna množica tulila od bolečin in groze. Mestoma so bile velike stisnjene gručice, mestoma pa posamezniki, ki so zmedeni tekali sem in tja. Od stebričja so padali med množico goreči kosi in ljudje so postajali — žive baklje. Može, ki so prestali vse grozote marokonskih bojev, pravijo, da še niso videli nekaj tako strašnega.

Gasilci so delali neumorno, niso pa mogli zadušiti ognja, ker je hkrati gorelo naokrog spodaj in zgoraj. Če bi bili razbili stene za širše izhode, bi vzeli tla množici, ki se je še gnetla po galerijah. Gorelo je vso noč in še iz ruševin so sikali plameni. Goreti je začelo malo pred poldeveto uro med odmorom. Rešilni oddelki so imeli dovolj dela z ljudmi, ki so se opečeni in pomandrani prerili iz goreče dvorane. Na galerije ni bilo mogoče priti, ker so bile stopnice nabito polne, dokler se niso vdrle.

Predstava je bila lahka opereta z neko plesno atrakcijo, spremenila se je pa v strašno tragedijo, ki je zahtevala do 500 smrtnih žrtev.

MADRID, 25. septembra. Po najnovejših poročilih je gledališka katastrofa še mnogo večja kakor se je prvotno mislilo. V bolnicah je že nad 400 težko in 600 lažje ranjenih. Pogorišče nudi pretresljivo sliko. Stopnišče, hodniki in parter so naravnost zabarikadirani z grozno razmesarjenimi trupli. Pri izhodu so trupla tako zgnetenjena, da so jih morali z lopatami in krampi razkopati. Na galerijah se je mnogo žensk in otrok zadušilo, še predno jih je zajel plamen. Najstrašnejši pa je pogled na parter. Ko so odstranili ostanke strehe, ki se je sesula, so našli ob obeh glavnih izhodih okrog 500 trupel. Tu je bila gneča in panika najstrašnejša. Med mrtvimi je mnogo obrizanih, drugi zopet imajo težke vbojdlaje z nožem, kar priča, da se je bil obupen boj. Doslej so identificirali komaj 30 trupel.

Rešilna akcija se je nadaljevala včeraj ves dan in vso noč, vendar še vedno niso potegnili vseh trupel izpod razvalin. Po dosedanjih poročilih se je rešilo le okrog 700 ljudi, pogreša pa se do 1400 oseb. Med žrtvami je največ delavcev, uradnikov in obrtnikov, iz katerih se je rekrutirala gledališka publika. V mestu vlada silno razburjenje. V znak žalosti so zaprti vsi javni lokali in odpovedane so vse predstave in prireditve. Tudi listi so ustavili izhajanje za tri dni, tako da občinstvo o obsegu katastrofe ni podrobno informirano.

O vzrokih požara krožijo najrazličnejše verzije. Po uradnem poročilu je povzročilo požar zažiganje bengaličnega ognja. Med odmorom pred zadnjim prizorom je neki gledališki uslužbenec preizkušal bengalični ogenj in zažgal manjšo količino magnezija. Iz nepojasnjenih vzrokov je nastala eksplozija, nakar so bile kulise takoj v plamenu. Po nesreči je odpovedala še naprava za spuščanje železnega zastora na odru. Vsled požara na odru je nastal še kratek stik pri električni napeljavi, tako da so ugasnile vse luči. Da pomiri občinstvo, ki še vedno ni vedelo za požar in je bilo razburjeno le radi teme, je ravnatelj odredil, da naj svira godba. Ko pa se je začel razširjati dim in je siknil z odra prvi plamen v dvorano, je nastala strašna panika, ki je glavni vzrok, da je zahtevala katastrofa tako ogromne žrtve.

Požar v Madridu označujejo kot največji gledališki požar v zadnjem stoletju.

Silno neurje na Poljskem

VARŠAVA, 25. septembra. Okrog Vilne je divjalo včeraj strašno neurje s točo, ki je napravila silno škodo. V mestecu Melgostu je vihar odnesel raz hiše vse strehe, vas Zadoroski pa je popolnoma porušena. Število smrtnih žrtev še ni znano.

Trgovstvo in zadrugištvo.

V trgovski register se je vpisala tvrdka »Mura«, industrija usnjenih izdelkov, d. z o. j. v Dolnji Lendavi in tvrdka »Klančnik«, d. z o. z., ki proizvaja mizar ska dela in podobno, v Mariboru. — Izbrisali sta se tvrdki Opekarna v Janežovcih in Franc Rozman et Comp., tovarna kandidov v Mariboru. — V zadrugi register se je vpisala na novo Kmetška nabavna in prodajna zadruga pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Prosjačenje.

O frančiškani, ki pobira za sv. Antona, se sliši več pritožb. Može ne prositi, temveč tirja. Ko je prišel v pisarno neke dobrodelne ustanove, se je spustil celo v dolgo razlaganje, da je vse drugo nič, to kar on želi, pa prava dolžnost. Prosjačenje se je pri nas sploh močno razpaslo. Iz vseh pokrajin države prihajajo k nam razni prosjaki in vsi se sklicujejo na razne svoje listine. Te so v nekaterih slučajih tudi stare in ponarejene. —

**Prispevajte za spomenik
Kralju Petru v Mariboru**

O bojkotu

DVOJE VRST BOJKOTA. — HLAPECI.

Maribor, 25. sept.

Kar prenesejo največji politiki in državniki brez vsakega vznemirjanja, kar veliki ljudje niti ne opazijo, tega ni mogel prenesti »veliki« dr. Korošec. Radi karikature v »Jutru«, radi običajne politične satire, ki je bila in bo in ki celo duhove izpod povprečnosti le v redkih primerah vznemirja, je dvignila njegova stranka silen vrišč.

Histeričnemu vpitju: kaj takega, kaj takega našemu velikemu, svetemu, najmodrejšemu, voditelju naroda, gospodarju države, veličini, veličini — kaj takega — so sledile znane resolucije obeh oblastnih odborov proti »Jutru«. Pustimo vprašanje: kako se vjema veličina s histerijo in malenkostjo — ter premislimo samo to-le:

Vodstvo KDK v Zagrebu hoče bojkotirati z dosledno strogostjo zagrizene nasprotnike pokreta za svobodo, poštenost in enakopravnost. Ti nasprotniki so na Hrvatskem neznatna manjšina: peščica plačanih slug hegemonističnih strank. Bojkot proti podkupljenim izzi-vačem je razumljiv in v vsaki formi človeške skupnosti se tudi izvaja. Bojkot KDK je tudi čisto socialen. Pristaši KDK ga bodo izvajali vsak s svojo močjo in ne kakor naši klerikalci z oblastjo, do katere so se prerili in katero preukrenajo takoj v svoj strankarski aparat.

Bojkot, kakoršnega bo izvajala KDK, je moralno upravičen, je neomadeževano obrambno sredstvo, kakoršnega so se n. pr. Irci do l. 1879 posluževali proti val petu angleških veleposestev Charlesu Cunninghamu-Boykott-u, od katerega je ostalo tudi ime. Bojkoti klerikalcev so pa nizkotne gonje s prisleparjenimi in skupnosti ukradenimi sredstvi.

V Sloveniji imamo take bojkote že 30 let. Kjerkoli se ugnezdi klerikalci, povsod odrivajo in izpodjedavajo ljudi svobodomiselnih nazorov. Delo jim je olajšano, ker ni enotne svobodomiselnosti fronte in ker razne svobodomiselnosti skupine tolikokrat pozabijo na pravo bistvo klerikalizma.

Vsaka seja oblastne skupščine kaže, kako se izvaja klerikalni bojkot. Najstvarnejši predlogi opozicije se bagatelizirajo in vse to, kar sprejme opozicija brez vsakega pridržka, se predstavlja kot izključna zasluga klerikalne večine. Izvajanje sklepov je pa sploh popolnoma enako zaključkom kakega klerikalnega društva. Da se rešijo obveznosti objavljanja raznih razpisov po dnevnem časopisu, so pa vzeli za pretvezo Koroščevo karikaturu. Račun je enostaven: Če bo kmet čital o živinskih razstavah

le v »Slov. gospodarju«, bo verjel, da mu je to naklonila SLS....

In ljudje, ki izvajajo tak bojkot, pišejo sedaj, kako bo KDK s svojim bojkotom — teptala zakone.

S klerikalnim bojkotom je pa zvezano še nekaj in to je — mizerno hlapčevstvo, to so hlapci. Vsakdo razume, da morajo uradniki, zlasti voditelji raznih oblastnih ustanov mirno prenašati klerikalno gospodarstvo. Kljubovalnost se od nikogar ne pričakuje, nikomur ne pripo-roča.

Pričakuje se pa, da bo starejši uradnik, ki je preživel že razne gospodarje, znal vsaj ločiti področje oblastniške volje od svoje osebne svobode. Če mu je kak list prepovedan na uradni naslov, bi si človek mislil, da ne bo sam raztegnil te prepovedi tudi na svoje stanovanje, pa naj je to še tako blizu urada.

Če ima nekdo na zavodu, ki je obdan z visokim klerikalnim zidom, opraviti tudi z zadevami, ki interesirajo vso javnost, je razumljivo, da ne bo dajal prepovedanih uradnih izjav, da bo pa pri tem še vedno lahko govoril o vsakdanjih stvareh, ki ne samo da niso tajne, temveč so za javnost same po sebi potrebne, brez vsake ovire po svoji svobodni volji. Da bo — recimo — kot človek in strokovnjak lahko vsakemu povedal, kako kaže letina, da bo na vlnudno prošnjo in za protiusluge tudi uradniku kakega »bojkotiranega« lista razložil kake meteorološke podatke itd. z enako mirno vestjo, kakor govori o tem z znanci na ulici ali pa v gostilni — — — Kje drugje bi se že dvomu glede uresničenja takega pričakovanja smejali, pri nas je pa atmosfera klerikalne politike srečno izcimila tipe, ki hlapčujejo do absurdnosti.

»Oprostite, višje povelje, nobenih stikov v Vami, oprostite, razmere so take, oprostite — — —«

Ko se človek zdrami iz prve osuplosti, mu pride iz dna srca: »Uboga para hlapčevska! Naj ti oni oprostite, ker si bil z menoj toliko v stikih, da si mi sporočil svojo mizerijo. In če ti naklonijo pokoro, voljno jo trpi, saj pride iz gospodovih rok!«

Hlapče, ki hlapčuje preko mere in potrebe, dobi — če hoče — tudi imensko potrdilo svojega presenetljivega hlapčevskega izraza, da se lahko izkaže z njim pred svojimi gospodarji.

In še nekaj se mora storiti za take revne hlapce: Ne sme se jih pozabiti, da ne bodo nadlegovani z moškim delom v svobodnem življenju in da bodo priporočeni vsem onim, ki iščajo hlapce brez možgan in brez hrbtenice.

odločba okrajnega kot invalidskega sodišča prve instance, ki je sicer izreklo, da je lastnica vdova po invalidu, še ni pravomočna, ker ni bila potrjena po višjem invalidskemu sodišču in da zato hiša lastnice ni izvzeta iz zaščite. Sodnik je namreč odpoved potrdil, češ da je že po okrajnem sodišču ugotovljeno, da je mož lastnice umrl radi posledic dobljenih v vojni in da že to zadostuje v smislu stanovanjskega zakona za oprostitev hiše iz stanovanjske zaščite. Proti tej sodbi se je najemnica kot rečeno pritožila in je okrožno sodišče njenemu prizivu ugodilo, češ da lastnica ne more prosto razpolagati s stanovanji, dokler ni po višjem invalidskemu sodišču pravomočno spoznana za vdovo po invalidu.

Nekaj o naših šolah.

Pišejo nam: Lani je dospel od prosvetne oblasti pred pričetkom šolskega leta ukaz, da se mora na podlagi ministrskega odloka takoj otvoriti na šoli vzpo-rednica, ako šteje kak razred nad 60 otrok. Čujte in strmite! Letos pa je izšel od iste oblasti odlok, da mora krajevni šolski odbor zaprositi, ako se naj otvori paralelka. Torej za letos ne bo paralelke in najsi šteje razred tudi nad sto otrok. Kajti kje naj se dobi na deželi »šolski odbor«, ki bo prosil za vzpo-rednico! Kdor ni slep, mora videti tukaj konjsko kopito gotovih ljudi. —

Mariborski in dnevni drobiž

Naša tržnica

V zadnjem času se je v mariborskih listih že toliko pisalo o tukajšnjih tržnih razmerah, da čutim potrebo, da tudi jaz izrečem svoje mnenje, ker sem imel s tem v občinskem svetu prejšnja leta mnogo opraviti.

Da so v Mariboru na trgu potrebne temeljite spremembe, to je uvidel že prejšnji občinski svet. Že pred 2 letoma je bilo določeno, da se na novem Glavnem trgu postavijo lični paviljoni za mesarje in branjevke. Občinski svet je takrat določil tržnega nadzornika, stavnega komisarja in mojo malenkost, da si ogledamo noveše tržne paviljone na Dunaju in v Gradcu ter se prepričamo o njih uporabljivosti. Uvideli smo, da so taki paviljoni res zelo praktični in lični. Vrh tega ne bi bili predragi in bi se že v nekaj letih amortizirali.

Že na prvi prihodnji občinski seji sem poročal o tem in stavbni urad je res dobil nalog, naj takoj izdela načrt ter ga predloži občinskemu svetu. A do tega ni prišlo in načrt čaka še danes na svojo rešitev. Baje ravno mesarji niso nič kaj vneti za zgradbo moderne tržnice, ker jim bolj ugaja sedanji prostor v blatu, prahu in dežju.

Najboljša rešitev bi bila vsekakor zgradnja velike, moderne tržnice. Žal pa je to za doglečno dobo še neizvedljivo, ker bi stala stavba najmanj 6—10 milijonov, česar naša občina sedaj še ne premore, na drugi strani pa tudi še ni primerne prostora za tako stavbo. Po mojem naziranju bi morala biti nova tržnica le v sredini mesta. Vsak drugi prostor je neprikladen za kupujoče občinstvo.

Toda naše tržne razmere je vsekakor treba čimprej urediti. Zadostuje, da se izvedejo sklepi prejšnjega občinskega sveta, ki odgovarjajo sedanjim potrebam najmanj za 10 let. S tem bi bilo ustrezno vsem, občina pa tudi ne bi imela prevelikih izdatkov. Na novem glavnem trgu naj se postavijo lični paviljoni z železnimi zosteri, v katerih naj bi bilo nameščeno tudi tržno nadzorstvo in tehtnica. Kjer so sedaj branjevke, naj se uvrstijo kmečki prodajalci na mizah, za spomenikom pa špeharji, čebularji itd. Spodnji del Glavnega trga in Koroška cesta bi bila potem prosta.

Tudi jaz sem dalje za to, da se trg kolikor mogoče razbremeni in razdeli. Trg svobode, Zrinjskega trg, Vodnikov trg in trg za Pokojniskim zavodom so prav primerni za zgradnjo paviljonov za mesarje, branjevce, mleko in sadje. Naše gospodinjice bi bile gotovo zelo hvaležne, da jim ne bi bilo treba radi pol kilograma mesa in malo zelenjave posebno pri slabem vremenu tako daleč na trg. Naval na Glavnem trgu bi se s tem znatno zmanjšal, kar je tudi važno.

Moje stališče gotovo odobrava tudi velika večina mestnega prebivalstva, posebno pa naši gospodarji. Na mestni občini je sedaj, da se stvari že vendar enkrat energično loti in jo izvrši.

Vilko Weixl.

Poroka.

Poročil se je v soboto, dne 22. tm. gosp. Božidar Tomažič, učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. goricah z gđ. Zoro Dolarjevo, učiteljico istotam. — Obilo sreče. —

Smrtna kosa.

Na Cvenu je 23. t. m. umrl po kratki bolezni ugledni kmet in veleposestnik g. Fr. Puconja, v starosti 68 let. Rajni je bil vesele narave, pošten, gostoljuben in vseskozi pravi uzor muropolskega kmeta. Bil je mnogo let občinski odbornik in načelnik krajevnega šolskega sveta ter ustanovitelj gasilnega in bralnega društva. Pred 40 leti se je na Cvenu ustanovil prvi tamburaški zbor v Slove-niji, kojega član je bil tudi pokojnik. Naš prileški pesnik Peter Skubala je v svoji pesmi: »Na Cven« lepo označil pokojnika: »Puconja mali — ali korajžen, v žepi ma srebrne — v skrinji pa zlate, v kleti ma sodov sto, do dna nalitih — rujnega vinčeka — kapljio sladko.«

Novinarski klub.

Jutri, v sredo, 26. t. m. ob 17. uri seja v kavarni »Bristol«.

Naš občinski redar

Naša Dolga vas ima občinskega redarja, ki je v svojem važnem poslu za blagar občine ostarel, oglušil in oslepel. Tudi pohabljen je, a kljubtemu še nosi ob posebnih prilikah svojo službeno sabljo in čepico do ušes segajočo, napol pokrivajočo strogo odvažni uradni obraz.

Tarča za norčije vaških paglavcev; trajna, podedovana mržnja vseh psov in psičkov; godranje hišnih gospodarjev; nevolja gospodinji; veselje in žalost rekrutov: vse to je perzonifikacija našega občinskega faktotuma — Joklna.

Uradni posel. Jokl potrka, pogleda mrko izpod svojih obrvi in reče v skoro prirojenem uradnem basu: »Sklenili smo, da navozite »šodra« na cesto« — ali »Zdaj je bilo »vun dano«, da morate imeti psa priklenjenega,« ali »v imenu postave morate plačati luč; mi nič ne dajemo, »na pu« in kredo« itd. kakor pač naneseta dolžnost in prilika.

Posebno veselje imajo z Joklnom, ki služi v svoji važni funkciji že čez 40 let, fantalini vseh generacij. Zdi se, da je to »veselje« mladine nad originalnim starcem nekako podedovana tradicija. Ponoči, ko že vse skrbi mirno spijo, je menda najugodnejši čas za take predstave. Jokl stopa dostojanstveno po poti. Onkraj občestnega jarka pa se čuje: »Aufbiks!«, kateremu odgovarja dogovorjeni nevidni partner za Joklnovim hrbtom. Takrat vskipi dobremu Joklnu uradna kri, potegne sabljo in obstoji, potem pa se zaleti proti onemu izzi-vaču, ki je domnevno najbližji. V to nočno dirko se pomešajo še drugi nevidni »aufbiksarji« in dobri Jokl se znajde radi svoje, takorekoč prirojene uradne vne-me in službenosti — v neprijetni luži ne-reguliranega občestnega jarka: — — — In to se mu je že večkrat zgodilo, vendar skozi 30, 40 let svojega službovanja ni dognal imen teh pretepačev, pač pa je tozadevna vprašanja stereotipno zavrčal: »E — saj smo bili vsi mladi... Jaz sem uganjal čisto druge stvari. In potem našteva storijo za storijo iz svoje mladosti. Stokrat je vnovčil te povesti za četrt mošta, vina ali pa za frakelj. Zjutraj sporoča gospodu županu, največkrat pa tajniku svoj jutranji raport: »Vse v redu«. — »Tudi tvoja glava?« — ga katerikrat ošine uradni predstojnik. In Jokl se odreže: »Moja glava je vedno v redu. Vi ste že 25. župan mojega življenja...« — — —

Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, pododbor Maribor

priredi proslavo proboja solunske fronte — v velikem obsegu — v zvezi z aktivno vojsko — v nedeljo 7. oktobra ob 20. uri v dvorani Uniona. Kratka akademija in elitni ples, v ponedeljek 8. oktobra ob 10.30 pa blagodarjenje na malem vojaškem vežbališču pri magdalenskem parku. —

Nesreča pri spravljajanju sadja.

V okolici Ljutomera je 73letni kamnosek Andrej Prešiček padel z lestve, ko je obiral jabolka. Pri padcu si je zlomil levo nogo. Pri enakem poslu se je pa v Spodnjem Porčiču ponesrečil 17letni hlapec Janez Prinek na čuden način. S svojimi tovariši se je kepal z jabolkami in ko je enkrat posebno močno zamahnil je zadel ob vejo ter si zlomil desno roko. Oba se zdravita v mariborski bolnišnici. —

Tatvina v cerkvi.

Čevljarju Rudolfu Razpotniku iz Velenja je neznani uzmovič včeraj v frančiškanski cerkvi ukradel dva zaboja, enega s čevlarskim orodjem, drugega pa z usnjem. Čevljar je za-voja postavil v kot na tla ter je premalo pazil, meneč, da tudi drugi samo iz pobožnosti hodijo v cerkev. Tatvino je prijavil policiji.

Kuharska tečaja za dobro meščansko kuhinjo

se pričeta 1. oktobra na zavodu Vesna v Mariboru. Večerni tečaj je v prvi vrsti namenjen damam, ki so čez dan zaposlene v raznih poklicih. Natančne informacije daje ravnateljstvo dnevno od 10.—12. in od 16.—17. ure. 1800

Dve važni stanovanjski določbi

Pretekli teden je izdalo mariborsko okrožno sodišče zanimivo odločbo iz določil stanovanjske zaščite, ki je velike načelne važnosti. Stanovanjski zakon določa med drugim tudi, da se sme stanovanje odpovedati najemniku, ki je za dva meseca dolžan najemnino. Okrajni sodnik je odpoved razveljavil proti takemu najemniku, državnemu upokojencu, ki je torej zaščiten, ker je plačal najemnino sicer že po odpovednem roku, toda še pred potekom dveh mesecev, in je dejal, da morata poteči cela dva meseca, ako hoče hišni lastnik iz razloga zamujene najmnine odpovedati zaščitenemu najemniku. Vzklicni senat okrožnega sodišča pa je to sodbo razveljavil in potrdil sodno odpoved z utemeljitvijo, da zadostuje, če je najemnik le z dvema plačilnima obrokom v zamudi. Najemniki naj bodo torej previdni pri plačevanju najmnine, da ne zgube radi tega stanovanja!

V smislu stanovanjskega zakona so izvzeta iz zaščite stanovanja v hišah, katerih lastniki so invalidi ali njihove vdove, ako nimajo ti nobene druge imovine. V takih hišah torej lahko lastnik stanovanja poljubno odpoveduje v zakonitem roku. Okrajno sodišče je v nekem primeru ugodilo stanovanjski odpovedi lastnice, ki je zatrjevala, da je vdova po invalidu. Najemnica, ki ji je bilo odpovedano, pa je ugovarjala, da tozadevna

Spominjajte se CMD

Ekspedicija na Južni tečaj

NEPOZNANI SVET OKROG JUŽNEGA TEČAJA JE VEČJI OD EVROPE.

S Scottom in Shackletonom je konec starejše generacije raziskovalcev Južnega tečaja. Konec je tudi starih metod, katere je izpodrinila moderna tehnika — mesto sani so letala. S pomočjo letal so se odpravile že mnoge bele lise — neznan svet — raz zemljevidov in sedaj hoče slavní ameriški letalec Byrd pregledati tudi svet okrog Južnega tečaja.

Ljudem se kljub gotovi šolski podlagi po večini niti ne dozdeva, da bi bile posebne razlike med Severnim in Južnim tečajem. Arktik, področje Severnega tečaja je pa popolnoma različen od Antarktika, področja Južnega tečaja. Na Severnem tečaju je skoraj za 20 stopinj višja temperatura kot na Južnem tečaju. Okrog Južnega tečaja se razteza kopnina večja od Evrope in dvigajo se goré, kakoršnih ni na svetu. Blizu pola dosežejo gore nad 3000 metrov, dalje naokrog so pa vrhovi najmanj 2000 metrov nad morskó površino.

Povprečna temperatura na otokih 78 stopenj južne širine iznaša 17 stopinj pod ničlo in iz tega se sklepa, da je povprečna temperatura Južnega tečaja minus 38 stopinj. Razven obalnih krajev je antarktični kontinent brez živalstva in rastlinstva. V severnih polarnih krajih je okrog 400 vrst rastlin, v južno-polarnih krajih so pa najdene samo tri in še te samo na področju Graham-a, ki sega do 64. stopnje. V južnem polarnem svetu torej ni lovcev.

Veliko razliko med Arktikom in Antarktikom tvorijo tudi vetrovi. Na severu predstavljajo za letalce največjo nevarnost sneženi zameti in toča, na jugu pa ostri vetrovi. Že na rtu Evans, na 78. stopnji južne širine iznaša povprečna brzina vetra skozi štiri najmrzljše mesece nad 25 km na uro. So pa tudi orkani, ki nastanejo naenkrat ter besnijo s 50 km na uro.

Za središče svoje ekspedicije je izbral Byrd Ross-Seo, kjer sta nekdanje osredotočila svoja raziskovanja tudi Amundsen in Scott. Strokovnjaki so stavili ekspediciji še razne druge predloge. Južno od Indijskega oceana je okrog 3000 km nepoznanega primorja, južno od Pacifika pa okrog 1800 km. Potem je grahamsko gorovje, znano pod imenom antarktične Ande. Neznani je tudi velik del obale Weddelskega morja.

Byrd je pa prepričan, da so vzhodne obale najpripravnije za izkrcanje težkih letal, ker se bo dalo najti varstvo pred silno burjo. Weddelska obala je že Scottu delala velike težave.

Prekoceanski letalec Byrd, ki je preletel tudi Severni tečaj, je najsposobnejši vodja ekspedicije na Južni tečaj, s tem pa še ni rečeno, da se bodo vsi načrti posrečili in da bo ekspedicija dosegla vse svoje cilje. Zapreke so ogromne, nevarnosti pa še večje.

Najlepši poslanec

Francoske novine pišejo te dni, da so se doslej odlikovali francoski narodni poslanci sicer po svoji zgovornosti in velikih diplomatskih sposobnostih, da pa se sedaj lahko postavijo tudi glede svoje lepote. Tako je v sedanjem parlamentu najlepši mož poslanec 14. pariškega okraja g. Louis Dumat, ki je dovršil komaj 26. leto, a je podoben 18letnemu mladiku. Narodni poslanec je visok, plavih las, brez brade, nežnega stasa in popolne elegancije. Baje je ta njegova lepa zunanja prikazen globoko vplivala na volilce. Od nekega svojega volilca je namreč prejel Dumat naslednje pismo: »Gospod poslanec! Potem ko sem videl Vašo sliko v novinah, sem bil globoko užalostčen, da Vas nisem imel prilike videti in osebno spoznati za časa volilne kampanije. Sedaj pa, ko sem videl Vašo sliko in slišal, kako lepe stvari se o Vas govore, se mi dozdeva, da bi bili Vi bolj kot vsak drug poklicani, da osrečite mojo hčer. Jaz sem oče najlepšega dekleta v Montpellieru in bi bil ponosen, da vidim svojo hčerko v zakonu s takim možem. Doda bi primerna vajinemu položaju.« Najlepši narodni poslanec je odgovoril: »Najlepše se zahvaljujem na izkazani mi časti, moram pa Vas opozoriti, da mi ne pišete več podobnih pisem, kajti odtod izhaja ves nespornost med menoj in ženo, razen tega pa pričakujem v kratkem tudi naslednjo...«

O opičjem jeziku

si najrazličnejši učenjaki že dolgo razbijajo glave. Profesor za psihologijo živali na ameriški univerzi Yale, Robert Yerkes, je baje rešil problem opičjega jezika. Dokazal je, da se sporazumevajo opice z višino in s padanjem glasa ter z artikulacijo in da imajo 32 takih različnih možnosti izraževanja. Vsak glas ima poseben pomen. Učenjaki so že dolgo domnevali, da morajo imeti opice svoj poseben jezik, s katerim se sporazumevajo podobno kakor človek. Opice so govorile v fonograf, na katerega so druge odgovarjale, kot da govore z živo opico. Mnogo učenjakov je hodilo v pragozdove proučevati opičji jezik. Takrat jih je javnost zasmejovala; končno pa se je le izkazalo, da dejansko obstoja poseben opičji jezik. Od 32 besed, ki so že proučene, učenjaki točno ločijo označevanje za glad, mleko, opasnost, pozdrav itd. Dejstvo, da opice govore, dokazuje tudi, da imajo višje razvito duševno življenje, ki jih loči od ostalih vrst živalstva.

Neprijeten doživljaj kralja

Princesa Pless, ki je bila svojedobno slovitá radi svoje lepote, objavlja sedaj v »Daily Telegraphu« svoje spomine, v katerih pripoveduje med drugim tudi sledeče: L. 1906 sem bila zopet na Angleškem, da prisostvujem velikim dirkam in sem stanovala pri vojvodinji Manchester. Lepega večera je kralj Edvard VII. odšel iz svoje jahte na kopno, da odigra partijo bridgea. Ker ni hotel vzbuditi posebne pozornosti, g. aje spremljal samo en adjutant. Kralj je zasedel prvi avtomobil in se odpeljal k vojvodinji Manchester. Ker pa šofer ni vedel, kje je njena hiša, ga je odpeljal na napačni kraj. Bilo je temno kot v rogu. Adjutant je izstopil in pozvonil. V prvem nadstropju se je odprlo okno in dve besni stari dami sta pogledali in vprašali osorno, kaj pomeni ta ropot ponoči. Kralj je odgovoril, da je prišel na partijo bridgea v vojvodinjo Manchester. Zlobni dami pa sta odgovorili, da ne vesta prav nič za to ter sta pričeli psovati došleca kot nočna pijanca ki motita nočni mir poštenih ljudi. Končno sta celo zagrozili, da pokličeta policijo, ako se tujca takoj ne odstranita izpred hiše. In kralj se je v resnici s svojim adjutantom takoj odstranil.

Slavni zaspanci

Mnogo je ljudi, ki dan spreminjajo v noč ter spijo preko običajne mere. Slavni od teh so pa le nekateri. Tako n. pr. je izumitelj Singer v postelji tuhtal svoje iznajdbe. S šivalnim strojem se je šestokrat bavil v sanjah. Igla pri stroju mu je delala posebne pregledice, dokler ni imel sledečih sanj: Videl je vojaka, ki drvi proti njemu z veliko sulico. Banderce pa ni bilo obešeno pod ostjo sulice, kakor navadno, temveč ost sama je bila preluknjena in skozi njo se je vilo bandero. Te sanje so ga privedle na idejo, da mora imeti strojna igla uho ne zgornj pri kraju kakor navadna šivanka, temveč spodaj pri osti. — Bernadotte, švedski kralj, je hodil spat zvečer ob enajstih; vstajal je pa popoldne ob štirih. Večino svojih vladarskih poslov je opravil v spalnici. — Špancu donu Everardu Blascu je bilo prorokovano, da ne bo v postelji umrl. Da bi smrti utekel, se sploh ni gnil iz postelje. V postelji je prebil šest let, dokler ga ni vrglo ven ob velikem potresu. Ko je skočil iz postelje, se je pa udril strop ter ga ubil. — Tudi Anglež Whitte je prebil v postelji okrog 6 let in se je medtem s posteljo vred celo dvakrat selil. — Sodnik Dvorille je pa celo sodil v postelji in v svoji oporoki je določil, naj ga pokopliejo s posteljo vred.

„Veselite se z menoj“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj bom vesela in dobre volje, ker mi ne prefi nikaka težka muka, odkar RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Sport

Ruski nogometaši na Dunaju.

Že v nedeljo je prispela na Dunaj ruska nogometna reprezentanca, ki odigra v soboto mednarodno tekmo s predstavništvom dunajskega delavskega nogometa. Gostje so sami 20—24 letni fantje, ki jih vodi eden najboljših ruskih sodnikov Riabakon. Reprezentanca, ki je prišla v Avstrijo, je dejansko najmočnejše moštvo Rusije, ki je tvorijo sami moskovski igralci, ki so si priborili zmago v nogometni spartakiadi. Spočetka je bilo določeno, da pridejo tudi plavalci in kolesarji. To pa jim je bilo onemogočeno, ker so bili poklicani na orožne vaje in niso dobili dopusta...

Rusi pripovedujejo na Dunaju mnogo zanimivega iz svojega športnega življenja. Športnih društev ne poznajo v državi sovjetov. Šport gojijo marveč izključno v okviru raznih društev in podjetij, ki imajo posebne sportne sekcije. Najvišje sportno oblastvo je vrhovni sovjet za higijensko kulturo. Nogomet je najbolj popularna športna panoga Rusije. Vsako mesto ima najmanj eno igrišče, a tudi po vaseh je zanimanje za nogomet velikanstvo. V Moskvi in Leningradu je pri važnejših tekmah navzočih najmanj 25.000 gledalcev. Moskovska električna družba je pravkar zgradila novo igrišče, kjer najde prostora 50.000 gledalcev.

Nogometaši, ki so prispeli na Dunaj, uživajo doma silno popularnost. Po večini so šamirni ročni delavci, ki si šele po opravljenem delu utegnejo privoščiti nekaj uric vežbanja. (Kontrolirati tako trditev je seveda nemogoče!) Rusi izjavljajo, da bodo pripravili s svojo igro Dunajčanom prijetno presenečenje.

Smuške tekme v letošnji zimi.

Smuški tehnični odbor JZSS v Ljubljani je na svoji poslednji seji določil že tudi spored tekem za bodočo sezono. Smuška tekma za državno prvenstvo se bo vršila letos na Pohorju, in sicer dne 30. januarja; državno prvenstvo v smuških skokih bo 20. februarja v Mojstrani, mladinska smuška tekma pa 6. jan. v Ljubljani. — JZSS poziva vse klube, da javijo do 15. oktobra program svojih prireditev v bodoči sezoni na naslov Fr. Kopriva, Ljubljana, palača Trboveljske.

Se nekaj nedeljskih rezultatov.

V Budimpešti so v medmestni tekmi z Berlinom zmagali domačini v silnem razmerju 8:0 (3:0)! Tekmo je gledalo 10.000 ljudi. Sodil je Dunajčan Grundl. Istotam so igrali madžarski železničarji z laškimi stanovskimi tovariši neodločeno 2:2 (1:0). — V Plznu je podlegla praška Viktorija Žižkov plzenski Viktoriji 3:4 (2:1). — Brno: Židenice—Moravska Slavija 4:4 (2:1).

Kožuluh svetovni prvak.

Pred 3000 gledalci je premagal teniški profesionalni CSR Kožuluh v Newyorku ameriškega profesionala Richardia 6:4, 3:6, 6:3 ter si priboril naslov svetovnega prvaka.

Kolegij nogometnih sodnikov

je rumunska zveza ukinila kot poseben forum in ga podredila direktno svoji oblasti. Sedaj bo tudi honorarje urejevala zveza sama.

Profesionalizem v Belgiji.

Po dolgih pripravah so tudi v Belgiji ustanovili samostojno profesionalno nogometno zvezo, ki se imenuje Ligue Belge de Football Association.

Edgar Wallace:

Zaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

»Ali ste res tako nepristanski in ne-sebični?« je vprašala.

»Kolikor se Vas tiče — popolnoma,« je odgovoril. »Ali, Lola, svarim Vas. Strahovit potres bo nastal in lahko bi tudi Vas kaj zadelo.«

Lola ni takoj odgovorila. To, kar ji je povedal, jo je vznemirjalo.

»Najbrž veste, da sem omožena?«

»Slutil sem,« je odvrnil. »Vzemite moža s seboj. A kaj mislite početi z mladeničem?«

Bilo je čudno, da ni niti poskušala zatajiti svoje uloge. Pozneje se je sama sebi čudila. Broad je imel nad njo toliko moč, da ni niti mislila na prevaro.

»Vi mislite Raya? Ne vem, kaj bo z njim. Želela bi, da ne bi bil zraven. Na vesti ga imam. Ali se smejite?«

»Nad Vašo vestjo gotovo ne. Mislim na to, kaj je za Vas občutil. Kaj pa pomeni brada, ki si jo pušča rasti?«

»O tem ne vem ničesar. Vem samo to, da smo — bogzna, zakaj Vam vse to pripovedujem — kdo ste pravzaprav, gospod Broad?«

Smejal se je. »Nekega dne boste tudi to zvedeli. Obljubim Vam, da boste Vi prvi to zvedeli, če boste poslušali moje nasvete. Bodite dobri z mladeničem, Lola.«

Ni ji bilo neprijetno, da jo je nagovarjal s kratkim imenom. Skrivnostni moč se ji je s tem celo prikupil.

»Gospodu Bronu, jetniškemu nadpazniku pa pišite, da odhajate iz mesta in da se tekom bodočih desetih let ne morete z njim sestati.«

Lola ni odgovorila. Spremljal jo je do vrat njenega stanovanja in tu je obdržal njeno roko v svoji.

»Če rabite denar za odhod, Vam pošljem ček in sicer blanko. Verujte mi, da ga nobenemu drugemu človeku na svetu ne bi dal.«

Lola je prikimala in kar se že dolgo, dolgo ni zgodilo — solze je imela v očeh.

Vse ji je postalo naenkrat tako težko in žalostno in to ni nihče boljše vedel od moža z obrazom roparske ptice, ki je gledal za njo, dokler ni izginila v stanovanju.

28.

Prinčeva palača, ki je prešla v Maitlandovo posest, je bila urejena z razkošjem, pri katerem se ni gledalo na stroške. Dasi je bila to ena najlepših

londonskih palač, je bilo le malo ljudi, ki so poznali njeno notranjost.

V knežjem salonu z dragocenimi nizozemskim gobelinami je sedaj stari Maitland ves zguban v prekrasnem naslonjaču s čašo piva pred seboj in s črno okajeno preprosto pipo v ustih. Na dragoceni perzijski preprogi so bili sledovi njegovih blatnih čevljev in njegov klobuk je bil malomarno poveznjen na Venerin kip iz čistega zlata.

Roke, sklenjene na trebuhu, oči nepremično uprte v tla, je sedel kakor kip. Zastori so bili spuščeni, dvorano je pa razsvetljevala ena sama svetilka sredi stropa.

Gospod Maitland je z naporom dvignil čašo piva ter jo izpraznil. Ko je prazno čašo postavil nazaj, se ni več ganil.

Nekdo je rahlo potrkal na vrata in pokazal se je lakaj z napudrano lasuljo.

»Trije gospodje — kapetan Gordon, g. Elk in g. Johnson želijo z Vami govoriti, gospod Maitland.«

Starec se je zdrnil. »Johnson?« je vprašal. »Kaj hoče?«

»V malem salonu čakajo.«

»Naj pridejo,« je zagodrnjal starec.

Navzočnost obeh policistov ga očividno ni brigala. Nagovoril je samo Johnsona.

»Kaj iščete?« je vprašal razburjeno.

»Kako pridete sem?«

»Po moji želji Vas je gospod Johnson obiskal,« je dejal Gordon.

»Tako, tako,« je menil starec in njegova vznemirjenost se je poglobila.

Elkove oči so obvisle na praznem pivskem vrčku in zelo rad bi bil vedel, kolikokrat je bil napolnjen, odkar se je Maitland vrnil domov. V glasu starca je bilo toliko brutalnosti in v njegovih očeh toliko kljubovalnosti, da se to ni dalo pripisati navadnemu razburjenju.

»Na nobeno vprašanje ne bom odgovarjal,« je rekel glasno. »Povedal ne bom ne laži in ne resnice.«

»Gospod Maitland,« je začel Johnson v precejšnji zadregi, »ta dva gospoda bi rada nekaj zvedela glede otroka.«

Starec je zaprl oči.

»Povedal ne bom ne laži in ne resnice,« je ponavljal monotono.

»Gospod Maitland,« je prosil dobrodušni Elk. »spremenite svoj sklep in povejte nam vsaj, zakaj ste prebivali v o-nem siromašnem stanovanju na Eldorski cesti?«

»Nobene laži, nobene resnice,« je mrmral starec. »Lahko me zaprete, povedal pa ne bom ničesar. Le zaprite me, jaz sem Ezra Maitland, milijonar. Kupil bi Vas lahko. Vse bi lahko kupil jaz, stari Maitland. V luknji pa sem že bil, ha-ha!«

Dick in njegov spremljevalec sta se spogledala in Elk je dajal znamenja, da je vsako izpraševanje odveč. Kljub temu je Dick le še vprašal za poskus. »Zakaj ste se pa zadnjič ponoči vozili v Horsham?«

Najrajši bi si odgriznil jezik, ko je spoznal svojo veliko napako. Starec se je namreč popolnoma zdrnil.

»Nikdar nisem bil v Horshamu,« je vpil. »Kaj blebetate tu! Ničesar ne povem! Prav ničesar! Vržite jih ven!«

Ko so se znašli na cesti, je dejal Johnson: »Nisem vedel, da pije. Abstinent je bil, odkar sem ga poznal.«

Filozof je šel še nekaj časa ves potrpeten za Elkom ter mu pripovedoval, da bo moral drugo jutro zapustiti dosedanje stanovanje ter se preseliti v dvoje manjših in cenejših sob.

Gordon je dal Elku znamenje, naj se poslovi od Johnsona in ko sta ostala sama, je dejal: »Še danes moramo spraviti par naših ljudi v Maitlandovo hišo, a ne vem pod kakšno pretvezo.«

»Jaz tudi ne,« je priznal Elk ter se praskal po glavi. »Predno ga aretiramo, moramo imeti zaporno povelje. Hišna preiskava bi se še dala narediti, več pa ne, če nas sam ne prosi za varstvo ali če ne da kakega povoda.«

»Potem ga morate zapretn,« je odvrnil Dick.

»Da, ali pod kakšno obtožbo?«

»Obtožite ga, da je bil z Balderjem v zvezi — privedite ga na najbližji policijski komisariat; ali to se mora takoj zgoditi.«

Elk je bil ves iz sebe. »Milijonarja zapreti ni malenkost. To morate vedeti. V Ameriki bi šlo to lažje. Tam bi se dalo zapreti celo prezidenta, če bi imel steklenico ruma v žepu. Pri nas je pa malo drugače.«

Dick je moral priznati, da ima Elk prav in trudil se je, da bi si izposloval potrebna pooblastila.

Šele ob štirih popoldne je imel vse v redu in v večjem spremstvu policistov sta se zopet podala v Maitlandovo palačo.

Lakaj, ki je odprl, je dejal, da gospod Maitland počiva in da se ga ne sme motiti.

»Kje leži njegova soba?« je vprašal Dick. »Jaz sem od državnega pravdnika in moram z njim govoriti.«

»V drugem nadstropju.«

Lakaj je vodil policista do Maitlandovih vrat, ki so bila dvojna ter umetniško okrašena z zlatom in srebrom.

»Kakor vhod v kako gledališče,« je mrmral Elk.

Dick je potrkal. Nobenega odgovora.

Potrkal je močneje, še vedno nobenega odgovora.

Potem se je mladi mož z vso silo uprl ob vrata, da se je kmalu čulo pokanje lesa in da so se vrata udala.

Dick je obstal ob vhodu kakor ukopan. Maitland je ležal na postelji in so mu noge ob strani postelje visele navzdol. Ob vznožju je pa čepela stara žena, katero je imenoval Matildo.

Oba sta bila mrtva in ostro duhteč dim je napolnjeval sobo.

29

Dick je planil k postelji in prvi pogled mu je povedal vse.

»Ustreljen,« je zamrmral ter pogledal za oblačkom dima, ki se je vil proti stropu. »To se je lahko zgodilo že pred četrt ure, kajti dim ostane dolgo časa v zraku.«

»Zaustavite vse ljudi, ki hočejo v hišo ali pa iz nje!« je zapovedal Elk svojim ljudem. Skozi hodnik sta prišla v malo spalnico, kjer je prebivala najbrž Maitlandova sestra.

»Streli so padli od vhoda,« je menil Dick. Gledal je po tleh ter našel dva izstreljena naboja večjega avtomatičnega revolverja. »To je, česar sem se bal. Če bi bili imeli le par naših ljudi v hiši.«

»Ali ste pričakovali, da ga bodo umorili?«

Dick je prikimal. Preiskal je tudi okno v sobi umorjene ženske. Bilo je odprto, pod njim je bila pa videti ozka ograja, po kateri bi se dalo priti še do drugih oken istega nadstropja. Morilec ni napravil nobenega poskusa za prikritje, da je prišel po tej poti.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi. Malo oglasi v posredovanju in posredovanju naravnih obelastitev: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopovedanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Kavarna Park
sprejme abonente na dobro domačo hrano. 1808

Danes veliki koncert
»kvarteta Richter« v Vetrinjskem dvoru Kosič, Vetrinjska ulica 24. Začetek ob 19. uri. 1809

Volneni delci
dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg 17.

Poslovni lokal
v sredini ali na prometnem mestu se išče. Naslov v upravi lista. 1811

Dva solidna gospoda
se sprejemata na stanovanje. Majstrova ul. 16 II., vrata 9. 1810

Triko svilo
140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII

Zahvala

Vsem, ki so v tako velikem številu prihiteli od blizu in daleč, da izkažejo blagopokojnemu

Jakobu Vesnaver

poslednjo čast, nam pa toliko sočustvovanje, se najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo g. prof. Ribariču za ganljiv nagrobni govor, preč. duhovščini, pevskemu društvu »Jadran« za v srce segajoče žalostinke, vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, prijateljem in sodelavcem, ki so v zadnjem času prebili marsikatero noč ob postelji blagopokojnika. Srčna zahvala specialistu g. dr. Pihlarju. Posebno zahvalo pa smo dolžni zdravniku g. dr. Zorjanu kot hišnemu zdravniku, ki je preminulega skozi dolgo dobo devetih let skrbno negoval in mu v zadnjih urah stal noč in dan ob strani.

Maribor, dne 25. septembra 1928.

1807

Globoko žalujoči ostali

LOURIE

VEZANE PLOŠČE
(SPERRPLATTEN)

1789

GLAVNO ZASTOPSTVO:
STAVBENO IN UMETNO MIZARSTVO
A. ROJINA & COMP.
LJUBLJANA, SLOMŠKOVA ULICA 16
TELEFON 2480 TELEFON 2480

Novi vinski močni
hrastovi sodi
à 300, 400 in 700 l, po ugodni ceni na prodaj pri
Petru Tomažič-u
sodarju, Cvetlična ulica. 1785

Dotični

gospod

ki namerava na res moderni način, ob plačevanju najnižjih prispevkov skleniti kako življenjsko, nezgodno, požarno ali vlomno zavarovanje in hoče biti zanesljivo dobro podučen in postrežen, naj se obrne z zaupanjem na
D. Kraus, zav. tajnik
Maribor, Aleksandrova c. 24

Modna trgovina
ANTON PAŠ
Maribor, Slovenska ul. 4
Potrebščine za krojače in šivilje